

Internationale kinderontvoering door ouders van en naar België in 2007 en 2008

Thalia Kruger

Synopsis

Een internationale kinderontvoering is het onrechtmatig overbrengen van een kind van het land waar het zijn gewone verblijfplaats heeft of het onrechtmatig bijhouden van een kind in het land waar het niet zijn/haar gewone verblijfplaats heeft, tegen het recht van ouderlijk gezag van een ouder.

Deze studie over internationale kinderontvoering door een ouder is uitgevoerd door Child Focus, in samenwerking met de Universiteiten van Leuven en Louvain-la-Neuve. De Belgische Centrale Autoriteit voor internationale kinderontvoering (binnen de Federale Overheidsdienst Justitie) en de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken waren eveneens nauw betrokken bij deze studie.

Een gelijkaardige studie werd uitgevoerd door Kék Vonal, een Hongaarse organisatie die met kinderen werkt.

Zowel in België als in Hongarije werden de studies ondersteund door een begeleidingscomité samengesteld uit rechters, advocaten, magistraten en medewerkers van de betrokken FOD's en Child Focus.

De studies werden gefinancierd door de Europese Commissie. Ze zullen leiden tot de publicatie van een preventiegids voor internationale kinderontvoering. In België en Hongarije zal een gelijkaardige gids worden gecreëerd. Deze moeten een blauwdruk zijn voor andere EU-landen die een preventiegids willen publiceren.

Deze studie bestaat uit een kwantitatief en een kwalitatief gedeelte.

Voor de kwantitatieve studie werden 667 dossiers geanalyseerd. Het betreft dossiers die behandeld werden in 2007 en 2008 door de Belgische Centrale Autoriteit, FOD Buitenlandse Zaken en Child Focus. Er werden geen gerechtelijke dossiers geanalyseerd. Daarom zijn de statistieken niet volledig representatief. Hierbij zitten de ontvoeringen vanuit België, naar België en dossiers waarbij kinderen noch naar België, noch vanuit België werden ontvoerd (deze dossiers hadden een link met België waardoor het zinvol was om er een dossier voor te openen). Tot slot werden ook de dossiers betreffende grensoverschrijdend omgangsrecht opgenomen in de analyse. Alle dossiers waren open in 2007 en/of 2008. Sommige ontvoeringen gebeurden tijdens die jaren, andere waren reeds vroeger gebeurd maar waren nog niet opgelost op 1 januari 2007.

Voor de kwalitatieve analyse werden interviews afgenomen met 25 ouders die een internationale kinderontvoering hadden meegemaakt. Twee ouders waren zelf de ontvoerder (of dit werd verondersteld), de overige 23 waren achterblijvende ouders.

Er werden ook 20 interviews afgenomen van professionals die werken binnen het domein van de internationale kinderontvoeringen. Het waren zowel advocaten, rechters, magistraten als een lid van de federale politie, ambtenaren van de Centrale Autoriteit en de FOD Buitenlandse Zaken en psychologen en personen uit diverse organisaties.

1.Resultaten van de kwantitatieve studie

1.1.Aantal ontvoeringen

In 2007 werden 164 nieuwe ontvoeringsdossiers aangegeven. Hierbij waren 225 kinderen betrokken. In 2008 werden 133 nieuwe dossiers internationale kinderontvoering aangegeven. Hierbij waren 188 kinderen betrokken.

Van de dossiers waren 70,2% ontvoeringen vanuit België naar een ander land. 17,6% betroffen een ontvoering vanuit een ander land naar België. In 3,6% van de gevallen was België noch het land van oorspronkelijke verblijfplaats, noch het land van bestemming. In 1,2% werd een grensoverschrijdend omgangsrecht voor een kind dat in België woont, niet gerespecteerd. In 7,4% van de dossiers werd dit grensoverschrijdend omgangsrecht in een ander land niet gerespecteerd.

1.2.Leeftijd van de ontvoerde kinderen

Kinderen die ontvoerd worden zijn doorgaans jong. De gemiddelde leeftijd van een ontvoerd kind is zes. 65% van deze kinderen is zeven of jonger en 83,5% is tien of jonger.

Wanneer twee kinderen van dezelfde familie worden ontvoerd, is de gemiddelde leeftijd van de jongste 4,94. Wanneer drie kinderen samen ontvoerd worden, is de gemiddelde leeftijd van de jongste 4,55 en wanneer 4 kinderen samen ontvoerd worden is de gemiddelde leeftijd van de jongste 5,63.

1.3.Geslacht van de ontvoerde kinderen

Er is geen significant verschil in het aantal meisjes of jongens dat wordt ontvoerd.

1.4.Relatie tussen de ouders

In 27,6% van de gevallen waren de ouders op het moment van de ontvoering nog steeds samen (getrouwd, wettelijk of feitelijk samenwonend). Ze waren gescheiden (feitelijk of wettelijk) in 69,6% van de gevallen. In 2,4% van de gevallen hadden de ouders nooit samen geleefd. In 0,4% van de dossiers was één van de ouders overleden.

1.5.Relatie van de ontvoerende ouder tot het kind

De meeste ontvoeringen gebeuren door moeders : in 65,2% van de gevallen is de ontvoerderder. In 33,4% van de gevallen is de vader de ontvoerder. In 1,3% van de gevallen werd het kind ontvoerd door een grootouder of een ander familielid, zoals een tante. Ontvoeringen door een grootouder of een ander familielid werden enkel in deze studie opgenomen wanneer deze persoon ouderlijk gezag had over het kind. Indien dit niet het geval was, werd de zaak beschouwd als een ontvoering door een derde. In 0,1% van de gevallen ontvoerden moeder en vader de kinderen samen. In dit geval waren de kinderen in een instelling geplaatst. De ouders ontvoerden hen na een bezoekrecht.

Deze cijfers komen overeen met andere studies uit verschillende landen. Ze zijn echter tegengesteld aan de bestaande ideeën over internationale kinderontvoering en de manier waarop ze worden weergegeven in de media.

Kinderen worden meestal ontvoerd door de ouder bij wie ze hoofdzakelijk verblijven. In 35,5% van de gevallen had het kind zijn/haar hoofdzakelijk verblijf bij de ontvoerende ouder. In 40,6% van de gevallen leefde het kind bij beide ouders, samen of altemnerend (bijvoorbeeld één week bij de ene ouder en één week bij de andere). De *'primary caretaker'*, de persoon die hoofdzakelijk voor het kind zorgt, is m.a.w. in 76,1% van de gevallen ook de ontvoerder.

Ontvoerende moeders hebben in 45,2% van de gevallen de hoofdzakelijke verplaatsplaats van het kind terwijl deze in 44% van de gevallen gedeeld is (samen of altemnerend). Als we deze percentages optellen zien we dat, wanneer een moeder haar kind ontvoert zij in 89,2% van de gevallen ook de -of een van de - *'primary caretaker(s)'* is. In slechts 9,7% van de gevallen ontvoert een moeder haar kinderen terwijl die hoofdzakelijk bij de vader verblijven.

In gevallen waarbij de vader de ontvoerder is, verblijft het kind hoofdzakelijk bij hem in 16,3% van de gevallen en bij beide ouders (samen of altemnerend) in 35,1% van de gevallen. Als we deze cijfers optellen zien we dat bij een ontvoering door de vader, dit in 51,4% van de gevallen door de *'primary caretaker'* of een van de *'primary caretakers'* is. Hoewel dit nog steeds de meerderheid van de gevallen is, is dit cijfer toch significant lager dan wanneer de moeder de ontvoerende ouder is.

Bij getrouwde koppels of koppels die nog steeds samenwonen loopt het percentage ontvoerende moeders op tot 77,1%. De vader was de ontvoerder in 22,4% van deze gevallen.

Wanneer ouders feitelijk of wettelijk gescheiden zijn, is de ontvoerder in 62,4% van de gevallen de moeder en in 36,9% van de gevallen de vader. In de overige gevallen was een grootouder of familielid de ontvoerende ouder.

1.6. Leeftijd van de ouders

De gemiddelde leeftijd van de ontvoerende ouder is 34,13, de jongste is 17 en de oudste 60. De leeftijd verschilt licht voor de achterblijvende ouder, voor wie de gemiddelde leeftijd 37,13 is. De jongste achterblijvende ouder was 19, de oudste 68.

1.7. Nationaliteit van de ouder en de ontvoerde kinderen

Personen die betrokken zijn bij een internationale kinderontvoering hebben vaak een dubbele nationaliteit. Hoewel deze informatie niet in alle dossiers aanwezig is, blijkt dat ten minste 17% van de ontvoerende ouders een dubbele nationaliteit heeft. Voor achterblijvende ouders ligt dit percentage lager, al blijft het ook hier opvallend: 11%. Van alle ontvoerde kinderen heeft ongeveer 30% een dubbele nationaliteit.

Deze cijfers bevestigen de hypothese dat kinderontvoeringen voornamelijk voorkomen in koppels van gemengde nationaliteit. Dit betekent dat wanneer koppels met verschillende nationaliteit in conflict komen, de moeilijkheden in de relatie dringend en ernstig moeten worden aangepakt. Deze koppels zouden professionele hulp moeten zoeken voor het te laat is. De vraag of een ouder bij een beëindiging van de relatie terug zou keren naar zijn/haar land van oorsprong zou hierbij expliciet moeten behandeld worden.

1.8. Grootte van de gezinnen waarbij kinderontvoering voorkomt

Ontvoeringen komen vaker voor in kleine families dan in grote. Dit is plausibel vanuit logistiek oogpunt: het is gemakkelijker om de ontvoering van één kind voor te bereiden en uit te voeren dan de ontvoering van zes kinderen. In 60,3% van de gevallen was er slechts één kind in het gezin. In 26,6% van de gevallen waren er twee kinderen en in 13,1% telde het gezin drie of meer kinderen.

In 90,9% van de gevallen werden alle kinderen uit een gezin samen ontvoerd. In de overblijvende 9,1% van de gevallen werd slechts een deel van de kinderen ontvoerd.

1.9. Bestemming van de ontvoeringen

Ontvoeringen vanuit België naar een ander land gingen in 52,7% van de gevallen naar een ander EU-land. 12,6% van de ontvoeringen gebeurden naar Noord-Afrika en 7,6% naar andere Europese landen (niet EU, niet EER). In 5,6% van de gevallen werd het kind ontvoerd naar Azië en in 5,4% van de gevallen naar

het Midden-Oosten. 5% van de ontvoeringsdossiers waren naar Latijns-Amerika en 3,9% naar Noord-Amerika. Alle andere cijfers waren laag.

Deze resultaten verschillen van de perceptie van het grote publiek over internationale kinderontvoeringen. Het algemene idee is dat kinderen dikwijls worden ontvoerd naar Noord-Afrikaanse landen en landen van het Midden-Oosten. Deze perceptie werd wellicht gecreëerd door een aantal zeer bekende zaken en boeken die gepubliceerd werden door moeders die in een dergelijke situatie hebben gezeten alsook door de media belangstelling. Child Focus stelde vast dat er ook een onevenwicht bestaat tussen de effectieve en de 'preventiedossiers' (dossiers waarbij een ouder vreest voor een ontvoering door de andere ouder). Het aantal preventiedossiers naar Afrika dat Child Focus jaarlijks behandelt is veel hoger dan het aantal feitelijke ontvoeringen. Bij ontvoeringen naar Europese landen is het omgekeerde het geval.

Van de zaken waarbij een kind ontvoerd werd vanuit een ander land naar België, gebeurde dit in 76,9% van de gevallen vanuit een ander EU-land. In 6% van de gevallen werd het kind ontvoerd vanuit Noord-Afrika. In 6,8% van de gevallen werden de kinderen ontvoerd uit Noord-Amerika. In de dossiers die voor deze studie werden onderzocht werd geen enkel kind ontvoerd vanuit West-Afrika, Centraal-Afrika of Latijns-Amerika. Alle andere percentages waren bijzonder laag.

in 58,3% van de gevallen werd een kind ontvoerd naar een land waarvan de ontvoerende ouder de nationaliteit bezat of waar hij/zij geboren was. In 41,7% van de gevallen werd een dergelijke verband niet teruggevonden. Dit betekent dat het kind ontvoerd werd naar een land waarmee de ontvoerende ouder op het eerste zicht geen band had. Het is wel mogelijk dat de ontvoerende ouder in dit land familie, vrienden of een nieuwe partner had. In sommige gevallen ontvluchten ouders hun schulden in België of ze verhuizen naar een ander land op zoek naar avontuur.

1.10. Terugkeer

De beste manier om de terugkeer van een ontvoerd kind te verzekeren is via een onderling akkoord. In 85,7% van deze minnelijke schikkingen kwam het kind terug naar zijn initiële verblijfplaats. In de overige 14,3% van de gevallen ging de achterblijvende ouder ermee akkoord dat het kind bij de ontvoerende ouder bleef wonen. In zeker één geval besliste de achterblijvende ouder om ook te verhuizen naar het land waarnaar de kinderen waren ontvoerd, om een regelmatig contact met hen te kunnen behouden.

Wanneer het Haags kinderontvoeringsverdrag werd toegepast keerde het kind in 71,4% van de gevallen terug naar zijn of haar gewone verblijfplaats. In gevallen waarbij de Brussel II bis Verordening werd toegepast was er een terugkeer van de kinderen in 66,7% van de gevallen.

1.11. Duur van de ontvoering

Internationale kinderontvoeringen duren lang. Wanneer het kind terugkeert liggen er gemiddeld 11,9 maanden tussen de ontvoering en de terugkeer. In 30% van de gevallen keerde het kind terug binnen de eerste maand. In 57,1% van de gevallen keerde het kind terug binnen de eerste 6 maanden. In 74,1% van de gevallen keerde het kind terug binnen het jaar, in 83% van de gevallen binnen de 18 maanden en in 89,6% van de gevallen binnen de twee jaar. In 6,6% van de gevallen keerde het kind pas terug na meer dan drie jaar. De langstlopende ontvoeringszaak duurde 13,5 jaar.

1.12. Gebruikte juridische instrumenten

Bij de ontvoeringen naar België werd de Brussel II bis Verordening toegepast in 50% van de gevallen, het Haags kinderontvoeringsverdrag in 31,7% van de gevallen en de bilaterale protocollen met Marokko en Tunesië in respectievelijk 4,9% en 2,4% van de gevallen. In de resterende 11% van de dossiers werd geen enkel juridisch instrument toegepast.

Bij de ontvoeringen naar het buitenland werd in 48,7% van de gevallen geen juridische procedures gebruikt. De Brussel II bis Verordening werden gebruikt in 17,5% van de gevallen en het Haags kinderontvoeringsverdrag in 23,2% van de dossiers. Het Verdrag van Luxemburg werd toegepast in 1,3% van de dossiers. De bilaterale protocollen met Marokko en Tunesië werden in respectievelijk 4,5% en 4,8% van de gevallen gebruikt.

Het is belangrijk te weten dat de ontvoeringsdossiers naar België waarbij geen wettelijk instrument werd gebruikt mogelijks ondervertegenwoordigd zijn in de geanalyseerde dataset. Dit komt omdat de FOD Buitenlandse Zaken enkel bevoegd is voor zaken waarbij het kind werd ontvoerd vanuit België naar een staat waarmee België geen wettelijke instrumenten ter beschikking heeft. Ook Child Focus krijgt voornamelijk te maken met ontvoeringen vanuit België naar een ander land.

2. Resultaten van de kwalitatieve studie

2.1. Interviews met ouders

Er werden 25 interviews van ouders afgenomen. Hierbij werd rekening gehouden met een evenwicht tussen moeders zowel als vaders, verschillende landen, kinderen van verschillende leeftijden en ontvoeringen naar of vanuit België.

2.1.1. Gezinssituatie voor de ontvoering

Wanneer ouders nog samenwonen op het moment van de ontvoering, blijkt dat de ontvoerende ouder doorgaans min of meer eenzijdig besliste de relatie te beëindigen. Hoewel de achterblijvende ouder toegaf dat er moeilijkheden waren in de relatie, vond hij/zij dat die niet onoverkomelijk waren.

Uit sommige interviews bleek dat één van de ouders eigenlijk niet klaar was om kinderen te krijgen op het moment van de geboorte.

Het gezinsconflict had verschillende oorzaken. In sommige gevallen waren er culturele verschillen of verschillende visies op de rol van elke ouder. In sommige gevallen was er onenigheid over een bepaald aspect van de opvoeding van het kind. Dikwijls was er een gebrek aan goede communicatie en respect tussen de ouders. Soms was één van de ouders (later de ontvoerende ouder) niet goed geïntegreerd in het land waar het gezin woonde en was er ongelukkig.

2.1.2.Vorbereiding van de ontvoering

Achterblijvende ouders worden vaak verrast door de ontvoering. Wanneer ze echter terugkijken op de gebeurtenissen zeiden ze dat de ontvoering goed was voorbereid.

Deze ouders verklaarden ook dat ze geen stappen hadden ondernomen om de ontvoering te voorkomen.

Daarenboven werden sommige ouders die een ontvoering wel zagen aankomen niet bijgestaan wanneer ze hulp vroegen om de ontvoering te voorkomen. Een moeder zei: "De vrijdag voor hij vertrok waren we in de rechtbank en de rechter vroeg mij of ik dacht dat ik in een film meespeelde, of ik werkelijk dacht dat hij mijn zoon zou kidnappen."

2.1.3.De ontvoering

Vaak was een ontvoering gelinkt aan de vakantie. Op die manier zijn er ook geen problemen voor de ontvoerende ouder om paspoorten te regelen, reisplannen te maken, enz.

Grootouders speelden dikwijls een rol in de voorbereiding en de uitvoering van de ontvoering.

In veel gevallen wist de achterblijvende ouder waar zijn kind was, ofwel omdat de ontvoering gelinkt was aan een geplande vakantie (veelal bij een grootouder die in het buitenland woont) of omdat de ontvoerende ouder bij aankomst belde.

2.1.4.Eerste stappen van de achterblijvende ouder na ontvoering

De eerste stap die een ouder zet wanneer hij/zij zich realiseert dat zijn/haar kind ontvoerd is, varieert sterk. Veel ouders contacteren eerst de politie, andere contacteren een advocaat. Sommige ouders trachten eerst een onderlinge oplossing te vinden met de andere ouder. Autoriteiten zouden de keuze van een achterblijvende ouder om een onderlinge oplossing te vinden moeten in overweging nemen. Zij kennen de andere ouder immers het best.

2.1.5.Tijdens de procedures voor terugkeer

Het succes en de snelheid van juridische procedures is sterk afhankelijk van het systeem in het land waarnaar het kind werd ontvoerd. Wanneer het kind ontvoerd werd naar een ander EU-land of een land waar het Haags

kinderontvoeringsverdrag van toepassing is, zijn de Centrale Autoriteiten van België en van het bestemmingsland bevoegd. De praktijken van Centrale Autoriteiten verschillen van land tot land. In sommige landen wordt meer nadruk gelegd op het zoeken naar een onderling akkoord en op bemiddeling.

Veel ouders klagen over de lange duur van de procedures tot terugkeer. Blijkbaar waren veel ouders er niet van op de hoogte dat deze procedures zo lang kunnen duren en vonden het wachten bijzonder moeilijk.

Tijdens deze periodes, hadden achterblijvende ouders het zeer moeilijk om een regelmatig contact te onderhouden met hun kinderen in het andere land. Telefonisch contact geeft meestal weinig voldoening omdat de kinderen vaak nog te klein zijn om een echte conversatie te voeren of omdat de andere ouder meeluistert en beslist wanneer er wordt opgehangen. Sommige ouders zeiden ook dat ze gewoon niet wisten wat te zeggen tegen hun kind. Ze konden het niet over hun lippen krijgen te zeggen dat hun kind was ontvoerd door de andere ouder.

Hoe moeilijk deze gesprekken ook zijn en hoe weinig voldoening ze ook geven aan de achterblijvende ouder, het is sterk aan te bevelen het contact met het kind te behouden. Wanneer het kind terugkeert zal het makkelijker zijn voor het kind zelf maar ook voor de ouder als er ook tijdens de ontvoering contact is geweest.

Ontvoerende kinderen werden vaak beïnvloed of zelfs gehersenspoeld door de ontvoerende ouder en zijn/haar familie. Dit maakt het nog moeilijker het contact met het kind tijdens de ontvoering te behouden. Het kan ook een stabiele situatie na terugkeer hypothekeren.

Een ander probleem dat uit de interviews naar voren kwam is dat van de uitvoering van een beslissing tot terugkeer. In sommige gevallen verbergt de ontvoerende ouder het kind en dit maakt de uitvoering van de terugkeer nog moeilijker. Het is lastig voor ordehandhavers om te verzekeren dat de wet gerespecteerd wordt en tegelijkertijd de belangen van het kind te blijven verdedigen (m.n. verzekeren dat het kind niet getraumatiseerd raakt door de wijze van terugkeer).

In zaken van internationale kinderonvoering gebeurt het soms dat er tegenstrijdige vonnissen bestaan in het land van de gewone verblijfplaats van het kind en het land waarnaar het kind werd ontvoerd. Dit is niet alleen het geval voor landen waarmee België geen internationaal verdrag heeft, maar ook voor landen van het Haags kinderonvoeringsverdrag en EU-staten. Grensoverschrijdende uitvoering van vonnissen is nog niet zo efficiënt en probleemloos als het zou moeten zijn, zelfs niet binnen de EU.

2.1.6. Bemiddeling

Sommige geïnterviewde ouders hadden een bemiddelingspoging ondernomen. Er werden verschillende knelpunten aangehaald bij deze oplossingsmethode voor

ontvoeringen. In de eerste plaats is de communicatie met de andere ouder in dergelijke gevallen zeer moeilijk en was die ouder vaak niet bereid om bemiddeling te proberen. Ten tweede was het niet makkelijk om een neutrale bemiddelaar te vinden. Ten derde waren de tijdslimieten waarbinnen een bemiddelaar moest werken om succesvol te zijn (vooral wanneer bemiddeling wordt gebruikt voor de ontvoering) zeer kort: het bleek niet makkelijk te zijn een geschikte bemiddelaar te vinden en een bemiddeling op te starten op zo'n korte termijn.

2.1.7. Tegenontvoering

Ouders verklaarden dat hun advocaten, vrienden, familieleden of artsen hen hadden aangeraden om hun kind terug te ontvoeren. De ouders die werden geïnterviewd hadden beslist niet voor deze oplossing te kiezen. Ze vonden dat een tegenontvoering te moeilijk was om uit te voeren en mogelijks alleen een nieuwe ontvoering zou uitlokken waardoor het kind getraumatiseerd zou kunnen worden.

2.1.8. Ervaring met advocaten

Veel ouders waren niet tevreden met hun advocaat. De advocaten reageerden niet snel genoeg en velen onder hen kenden de Centrale Autoriteit niet en wisten niet dat er een mogelijkheid bestond om de terugkeer te vragen op basis van het Verdrag van Den Haag. Velen van hen startten enkel in België een procedure, terwijl het kind was ontvoerd naar een ander land. Hoewel een dergelijk procedure van belang kan zijn in een aantal zaken om te verzekeren dat het kind bij de achterblijvende ouder zal zijn hoofdverblijf zal hebben na zijn terugkeer (soms enkel voorwaardelijk), volstaat dit op zichzelf niet.

2.1.9. Psychologische, emotionele en morele steun

Hoewel sommige ouders verklaarden steun te vinden bij Child Focus. Vele ouders vonden echter nergens de psychologische, emotionele en morele steun die ze nodig hadden. Sommige ouders kwamen eerder toevallig in aanraking met een sociaal hulpverlener die erin slaagde de nodige ondersteuning te bieden.

De nood aan steun eindigt trouwens niet bij het beëindigen van de conclusies van de wettelijke procedures, of het kind nu terugkeerde of niet. Ouders en kinderen hebben hulp nodig om zich aan te passen aan de veranderde familiale situatie. Kinderen die terugkeren hebben soms aanpassingsmoeilijkheden op school, binnen hun sociaal netwerk en soms moeten ze zelfs opnieuw de taal van hun land aanleren.

2.1.10.Discriminatie tussen moeders en vaders

Veel vaders hadden de indruk dat ze geen gelijke behandeling kregen als moeders. Ze zeiden dat moeders nog steeds worden gezien als betere ouders en ze vonden dat het makkelijker is voor moeders om hun kinderen te ontvoeren omdat er minder vragen gesteld worden wanneer een moeder alleen reist met haar kind.

Anderszijds ondervond een moeder, waarvan het kind ontvoerd was naar een land in de Perzische golf, dat zij gediscrimineerd werd wanneer zij naar dat land reisde om haar kind te bezoeken.

2.2.Interviews met professionelen

Er werden 20 interviews afgenomen met professionelen, met inbegrip van advocaten, rechters, ambtenaren, parketmagistraten, psychologen, mensen van ouderorganisaties, iemand van de federale politie, en een ere-ambassadeur.

2.2.1.Familiaal conflict en oudervervreemding

De geïnterviewde psychologen verklaarden dat kinderontvoering gezien moest worden in een bredere context. In familiale conflicten trachten ouders soms hun kind te vervreemden van de andere ouder. Het kind wordt in feite in het conflict betrokken. Een internationale kinderontvoering is eigenlijk een extreem voorbeeld van deze oudervervreemding en van het betrekken van kinderen in een conflict tussen ouders. Dit fenomeen moet gestopt worden. Ouders moeten bijgestaan worden om in goede verstandhouding te scheiden en ze moeten beseffen dat ze toch altijd zullen moeten blijven communiceren met elkaar over hun kind.

2.2.2.De verantwoordelijkheid van advocaten

Advocaten hebben een rol te spelen in de preventie van internationale kinderontvoeringen. Ze moeten hun cliënten correcte juridische informatie geven rond kinderontvoeringen.

2.2.3.Ouderlijk gezag, verblijfsco-ouderschap en de perceptie hiervan

De exacte betekenis van 'gedeeld ouderlijk gezag' veroorzaakt verwarring. Ouders realiseren zich niet dat ze bepaalde beslissingen over hun kind samen moeten nemen.

Derden (zoals een gemeentebestuur, de school) mogen veronderstellen dat een beslissing van één ouder gedragen wordt door de andere. Gemeentebeambten zouden echter getraind moeten worden om zeer voorzichtig om te springen met deze veronderstelling. Wanneer ze vermoeden dat een ouder ter kwader trouw handelt, mogen ze niet veronderstellen dat hun handelen door de andere ouder

wordt gedragen. In zulke gevallen zouden ze dan ook de andere ouder moeten contacteren.

In België begint het systeem van verblijfsco-ouderschap meer en meer ingang te vinden in de praktijk. Dit betekent dat een kind evenveel tijd doorbrengt bij de moeder als bij de vader. Meestal is dit één week bij elke ouder. Dit systeem wordt afgewezen door sommige moeders, die liever in een land zouden wonen waar ze een grotere kans hebben om het hoofdzakelijk verblijf van hun kind bij hen te hebben.

2.2.4.Het belang van het kind

Het belang van het kind is een begrip dat zeer breed gebruikt wordt, door verschillende partijen, soms om tegengestelde eisen te motiveren. Het belang van het kind kan niet worden bepaald met een magische formule, maar moet worden bekeken voor elk dossier afzonderlijk. Wanneer het concept wordt gebruikt moet het kind centraal staan. Wanneer er onenigheid bestaat over het belang van het kind zou een psycholoog of een sociaal hulpverlener moeten ingeschakeld worden om de situatie te analyseren. Daarnaast zou, in heel polemische gevallen, overwogen moeten worden een advocaat aan te duiden voor het kind, die zijn of haar belangen kan bewaken. Dit is uiteraard een dure optie. In elk geval mag het begrip 'belang van het kind' nooit gebruikt worden door een ouder om zijn/haar eigen doelstellingen te bereiken.

2.2.5.Coördinatie tussen autoriteiten

Geregeld worden coördinateivergaderingen georganiseerd tussen personen van de Centrale Autoriteit, de FOD Buitenlandse Zaken, magistraten, de politie en de achtergebleven ouder met zijn/haar advocaat. Child Focus neemt soms ook deel aan deze vergaderingen. De vergaderingen zorgen ervoor dat de verschillende actoren in een dossier hun aanpak op elkaar kunnen afstemmen. Ze beslissen samen welke strategie de meest efficiënte is om de terugkeer van het kind te bekomen. Deze vergaderingen worden heel sterk geapprecieerd door zowel professionelen als ouders.

2.2.5.Bemiddeling en minnelijke schikking

Als bemiddeling een kans op slagen wil hebben, moet deze starten wanneer er nog communicatie tussen de ouders mogelijk is. Sommige professionelen gaven aan dat het moeilijk is om bemiddeling te starten nadat een kind is ontvoerd, omdat er een groot onevenwicht werd gecreëerd door de ontvoering zelf. In elk geval moeten ouders geïnformeerd worden over de mogelijkheden van bemiddeling. Bemiddeling kan ook helpen om een minnelijke oplossing te bereiken, de beste oplossing voor familieconflicten.

Een oplossing die door beide ouders wordt gedragen heeft een grotere kans om stand te houden. Zelfs wanneer een zaak voor de rechtbank komt, kan de rechter trachten de ouders naar een minnelijke schikking te bewegen. Ouders zullen in dit geval wellicht de beslissing respecteren.